

SEIJA BERENDS

Wachten op
een wonder

1

Even houdt Lara haar pas in als een ijskoude windvlaag haar de adem beneemt wanneer ze de weldadige warmte van het kerkgebouw verlaat en de donkere nacht instapt. De laatste klanken van het orgelspel begeleiden haar nog even, maar maken al spoedig plaats voor de haastige voetstappen van de andere kerkgangers die snel hun weg zoeken naar de beslotenheid van hun eigen woning.

Ze kijkt opzij naar de tengere gestalte van Matthijs, haar jongste, en voelt zich een beetje schuldig als ze het bleke snoetje ziet dat vanonder de capuchon wit oplicht in het schijnsel van de lantaarn. Eigenlijk zou zo'n kind allang op bed moeten liggen in plaats van voor haar plezier door de koude nacht te fietsen. Soms vraagt ze zich af of ze niet te veel van hem vraagt, of dat ze zich te veel aan hem hecht. Ze mag zijn jeugd niet opofferen omwille van haar, zijn moeder. Matthijs kan de plaats van zijn vader immers nooit innemen, het gemis wat vergoeden.

Ze legt haar arm om zijn schouders. „Kom maar, Matthijs, straks krijg je chocolademelk en een lekkere krentenbol.” Daarna zoekt Lara haar fiets op die tegen het hek staat, achter die van Matthijs, en groet de andere kerkgangers die net als zijzelf op de fiets zijn gekomen. De meesten stappen echter in hun auto, aangezien zij verderweg wonen. Maar Lara bezit die niet.

„De zegen,” groet de oude Bouwmeester en trekt zijn pet wat dieper over zijn voorhoofd. „Er staat een stevig windje,” merkt hij nog op.

Lara glimlacht, dat hoeft Bouwmeester haar niet te vertellen. Maar zijn zegen kan ze wel gebruiken. „Kom maar, kerel,” spoort ze Matthijs nog eens aan.

Als ze eenmaal rijden, duwt Lara met haar hand tegen Matthijs' rug, terwijl ze met haar andere hand haar stuur in evenwicht houdt. Het zou mooi zijn als ze nu een auto had. In hun gezin is dat er echter nooit van gekomen. Met vier

kinderen kwam er wel iets anders kijken. En zoveel verdiende Stef nu ook weer niet als schipper op de veerpont. Lara woont nog steeds in hetzelfde huis bij de rivier dat Stef en zij kochten toen ze gingen trouwen, ruim twintig jaar geleden. In die tijd hoefden ze er niet veel voor te betalen. Als Lara het nu zou verkopen, kreeg ze er vast wel het driedubbele bedrag voor terug. Maar Lara is gehecht aan het huis waar haar kinderen geboren zijn en waar zoveel mooie herinneringen liggen.

Inmiddels rijden ze de dijk over. Vanuit de hier en daar verspreidstaande huizen straalt diffuus licht van de brandende kerstboom naar buiten, ondanks het late uur. Maar daar is het dan ook kerstavond voor. Lara heeft gehoor gegeven aan de uitnodigende kerkklokken die de mensen opriepen om samen het feest van Christus' geboorte te beleven. Lara wil daar kracht uit putten door de wetenschap dat die geboorte uiteindelijk ook met haar te maken heeft. En ze hoopt dat die boodschap ook haar kinderen zal bereiken. Even had ze gedacht dat zij haar gezelschap zouden houden, deze eerste kerst zonder Stef. Maar ze hadden al afgesproken met hun vrienden, zoals ze altijd doen. En Lara moet dankbaar zijn dat ze in elk geval nog naar de kerk gaan. Hoeveel ouders weten niet eens waar hun kroost 's avonds uithangt? Toen Matthijs te kennen gaf dat hij wel met Lara mee wilde, heeft ze meteen toegestemd. En op die manier voelde hij zich ook eens bij de groten horen.

Lara glimlacht als ze naar zijn korte benen kijkt, wanneer hij tegen de dijk moet optornen. Ze laat hem los om zelf ook alle zeilen bij te zetten. Maar aan de andere kant gaat het weer gemakkelijker, waar de weg naar beneden helt. Aan weerszijden van de dijk ligt het land als een donker vlak onder de nachtelijke hemel. Ook de weg is aardedonker. Maar Lara kent iedere oneffenheid en elk bochtje uit haar hoofd. In de verte ziet ze de contouren van haar witgepleisterd huis in het schijnsel van de buitenlantaarn. De groene luiken steken er donker bij af, als twee reusachtige ogen die diep in hun kassen liggen. Altijd als Lara haar huis ziet, voelt dat als thuiskomen, een soort van welkom.

Achter het huis ligt de rivier als een zwart lint met glinsterende vlakken. Wanneer ze dichterbij komen, is het geklots van het water dat tegen de oever slaat, duidelijk te horen. Ook het geknars van de ketting waaraan de pont vastzit als die door de deining over de oever schuurt. In de cabine brandt nog licht, in afwachting van de passagiers die zich zullen melden voor de laatste tocht van vandaag naar de overkant. Nu zit Huib Roos op Stefs plaats, de man met wie Stef jarenlang heeft samengewerkt. De wetenschap dat Stef daar nooit meer zal zitten op zijn oude vertrouwde plekje, doet Lara even pijn.

Zo te zien, staat er niemand te wachten voor de overtocht. Maar op het laatst passeert Lara nog een auto op weg naar de pont. In de bestuurder herkent Lara Govert Brinkhorst. Hij steekt zijn hand naar haar op als groet. Zijn vrouw Hanna zit naast hem. Lara zwaait terug. Hanna heeft vanavond gezongen in het koor, Lara had haar al opgemerkt tussen de andere koorleden. Ze wonen aan de overkant van de rivier. Ze hebben vroeger bij Lara op school gezeten, Lara en Govert in dezelfde klas, terwijl Hanna enkele klassen lager zat. Govert was zelfs nog Lara's eerste vriendje.

Ze zijn thuis, en Lara zet haar fiets in de schuur, evenals die van Matthijs. Binnen is het koud, en ze zet eerst de haard wat hoger waardoor het licht van de vlammetjes meteen vrolijk de kamer in dansen. „Ga jij maar zitten,” zegt ze tegen Matthijs.

„Mogen de kaarsen aan, mam?” vraagt hij.

Lara knikt. „Voorzichtig hoor,” waarschuwt ze. Als ze weer binnenkomt, zit Matthijs met opgetrokken knieën in Stefs stoel, zijn blik op de brandende kaarsen. „Mooi,” zegt hij.

„Ja, mooi,” glimlacht Lara en kijkt in Matthijs' ogen waarin het licht wordt weerkaatst. Ze zet de chocolademelk bij hem neer, een bordje krentenbollen. „Hier, eet maar zoveel als je lust.” Zelf hapt ze ook gretig in het verse brood. Af en toe kijkt ze door het zijraam naar buiten om te zien of de meisjes er aan komen. Ze is opgelucht als ze de zwenkende lichtjes van hun fiets in de gaten krijgt. „Word je al warm?” vraagt ze Matthijs.

Hij knikt met volle mond. „Alleen mijn voeten niet.”

„Ik zal een deken voor je warm maken,” belooft Lara, en staat meteen op om die te halen en op de haard te verwarmen. Even later komen Reina en Millie binnen en is het met de rust gedaan. Lara stuurt Matthijs naar boven. „Roep me maar wanneer je ligt.”

Ze hoeft niet lang te wachten. „Lekker,” zegt hij genietend als ze de deken om zijn voeten legt.

Ze trekt het dek wat hoger en streelt hem over zijn bol. „Lekker slapen.” Als ze bij de deur is, roept hij haar weer terug. „Wat is er, Matthijs?”

„Gaat pappa nu ook kerstfeest vieren denk je?” vraagt hij aarzelend.

„Vast wel, Matthijs, en misschien nog veel mooier dan wij hier doen.” Ze drukt een kus op zijn voorhoofd. Als ze de deur achter zich sluit, slikt ze even voordat ze de trap afloopt.

Beneden komt een koude windvlaag haar tegemoet als Michel op dat moment thuiskomt. „Hallo mam,” begroet hij haar, „ik ben net voor de bui binnen.”

„Dan heb je geluk gehad. Vond je het een mooie dienst?” wil Lara weten.

Michel knikt. „Heel mooi. We hebben nog wat nagepraat. Dat meisje uit Zwitserland was er ook, je weet wel, waar ik vorige week over verteld heb.”

„Hoe komt zo'n meisje hier eigenlijk verzeild?” vraagt Lara zich af.

„Door haar tante,” vertelt Michel, „ze is familie van Brinkhorst die aan de overkant woont. Haar tante moest vanavond zingen, zodoende. Ze vindt het erg gezellig bij ons, zei ze. Zelf woont ze in de stad.”

„Een heel eind om nog zo laat naar huis te gaan,” vindt Lara.

„Ach, ze heeft een eigen auto en zelfs al een baan bij een uitgeverij.”

Lara glimlacht. „Je weet al veel van haar.”

„Veel?” Michel voelt zich een beetje betrappt. Dan haalt hij zijn schouders op. „Ze zat naast me, en dan praat je wat samen.”

Peinzend kijkt Lara naar zijn rug, terwijl hij zijn jas ophangt. Hij is al een hele kerel, die zoon van haar, geen kind meer. Nog even en hij zal als eerste het nest uitvliegen. Ja, zo gaat dat, denkt ze wat weemoedig, eerst Michel, dan Reina en daarna Millie. Matthijs nog niet, die zal nog wel een paar jaar bij haar blijven. Matthijs, haar nakomertje, de troost van haar oude dag, zoals ze wel eens gekscherend zegt. En zo oud was ze niet eens toen ze hem kreeg, achtendertig. Veel vrouwen krijgen tegenwoordig op die leeftijd pas hun eerste kind.

Een blik op de klok vertelt Lara dat het hoog tijd is om naar bed te gaan, zeker voor Reina en Millie. Een vluchtige kus van de meisjes, en een ‘welterusten’ van Michel die ook zijn bed opzoekt. Michel is niet zo aanhalig, dat heeft hij van zijn vader. Stef was nooit zo spontaan, en had nooit veel oog voor vrouwelijk schoon, zoals zijn moeder dat noemde toen ze Lara wat over haar Stef vertelde. Maar toen hij Lara had ontmoet, wilde hij het liefst zo snel mogelijk trouwen.

Zou Michel soms verliefd zijn op dat meisje uit Zwitserland vraagt Lara zich af. Hij had zo’n zachte blik in zijn ogen toen hij het over haar had, net of hij aan iets heel leuks dacht. Michel is nog jong, nog geen drieëntwintig, hij heeft nog alle tijd van de wereld. Maar dat dachten Lara en Stef ook toen ze gingen trouwen.

Stef is niet ouder geworden dan tweeënvijftig. Zelfs hun zilveren bruiloft hebben ze samen niet meer mogen beleven. Een stom ongeluk maakte een einde aan het leven van Steven Jan Rensen, een man in de kracht van zijn leven. Toen Stef op een kwade dag tegels ging uitzoeken voor de badkamer, begon een hoge stelling te schuiven onder het gewicht van de zware pakken die daar lagen opgestapeld. En voordat Stef erop bedacht was, werd hij bedolven onder de enorme vracht.

Na dat vreselijke bericht kon Lara nauwelijks geloven dat Stef nooit meer thuis zou komen. Later maakt haar ongeloof plaats voor verdriet. Maar ze was zich er wel van bewust dat ze, hoe dan ook, haar schouders eronder zou moeten zetten en niet bij de pakken kon gaan neerzitten, al was het alleen maar voor haar kinderen. En vastberaden begon ze aan haar nieuwe taak, haar taak als moeder én vader. Voortaan zou ze alleen de beslissingen moeten nemen. Het viel haar zwaarder dan ze verwacht had, maar Lara wilde zich erdoor heenbijten.

Voor haar kinderen veranderde er niet zoveel, al misten ze de belangstelling van hun vader. En Stefs lege stoel herinnerde hen aan de stille man die daar altijd zat als hij thuis was. Als Lara zou zijn weggefallen, had het toch anders gelegen, en was ook hún leven drastisch veranderd. Zoals het nu is, gaat alles gewoon door. En Lara is een sterke vrouw, daar is iedereen van overtuigd. Toch heeft ook zij haar zwakke momenten, maar die houdt ze liever voor zichzelf. Zo kan haar plotseling een leeg gevoel overvallen, zoals op deze kerstavond wanneer ze in het koude bed stapt en Stefs hoofd op het kussen naast haar mist. Maar Lara weet ook waar ze haar kracht vandaan moet halen, namelijk uit haar geloof. Want er is altijd Eén bij Wie ze met haar zorgen terecht kan en die haar nooit in de steek zal laten. En voorzover Lara kan nagaan, zijn haar kinderen niets tekortgekomen. Michel heeft het vwo afgemaakt en werkt nu op de administratie van een scholengemeenschap, terwijl Reina een hbo-opleiding volgt voor diëtiste en volgend jaar haar studie zal voltooien. Millie is echter niet zo'n studievoofd en zit in haar laatste jaar van het vbo. Haar ambitie is om kapster te worden. En dan is er Matthijs nog, maar dat heeft nog de tijd, aangezien hij pas acht is. Lara wil niet te ver vooruit kijken, maar dankbaar zijn voor wat ze nog heeft. Ook blij zijn met de kleine dingen die haar worden geboden, zoals een vriendelijk woord of een onverwachte liefkozing. Ze is ook dankbaar als ze weer met een tas vol boodschappen thuiskomt, in de wetenschap dat ze haar gezin alles kan geven wat het nodig heeft. Het zou alleen heerlijk zijn als Stef en zij daar nog samen voor mochten zorgen.

Eerste kerstdag verloopt rustig en gezellig. De tweede kerstdag zal Lara Stefs moeder ophalen. Het ontlokt Reina even een lelijk gezicht als ze dat hoort. „Leuk zeg, als je niets beters weet, dat wordt natuurlijk de hele middag huilen.”

Lara glimlacht om haar verbolgen gezicht. „Jij en ik kunnen er voor zorgen dat dat niet gebeurt. We gaan er gewoon een gezellige dag van maken.”

„Michel zeker niet, want die gaat vast wel naar de soos,” moppert Reina toch nog even na.

„Misschien,” geeft Lara toe, „maar met de maaltijd reken ik op jullie allemaal, inclusief Michel. Jullie mogen best iets voor een ander overhebben, en niet alleen doen wat je zelf prettig vindt. Weet je wat, als jij nu eens voor het eten zorgt, jij houdt toch zo van koken?”

Reina's gezicht klaart weer op. „Ik help je wel,” biedt Millie grootmoedig aan.

„Ik ook,” doet Matthijs zijn duit in het zakje.

„Zo mag ik het horen,” zegt Lara opgelucht. „Met elkaar zal het heus wel lukken.”

Zo rijden Lara en Millie de volgende dag op hun fiets naar de Diepstraat waar Stefs moeder woont. Zesentachtig is ze nu en woont nog steeds in hetzelfde huis waar ze eens met haar man begon. Ze is sinds vijf jaar alleen nadat opa Rensen is overleden. Ze leeft daar met haar herinneringen, zoals de geboorten van haar kinderen, een dochter en twee zoons, waarvan Stef de jongste was. De twee anderen wonen respectievelijk in Brabant en Limburg. Stef is als enige in de buurt gebleven en heeft ook altijd een beetje voor zijn ouders gezorgd. Tegenwoordig is dat min of meer Lara's taak, hoewel de burens ook vaak een handje toesteken. Dat is weer het voordeel van een dorpsgemeenschap: dat je elkaar goed kent en elkaar helpt als dat nodig is.

Een koude motregen striemt in hun gezicht. Maar ook in oma's huis is het niet erg warm, aangezien de vrouw uit voorzorg de haard al laag heeft gezet. Ze zit aangekleed en wel

op haar stoel te wachten. „Dag moeder,” Lara buigt zich over haar heen. „Zit u allang te wachten?” Een overbodige vraag waarop ze dan ook geen antwoord verwacht. „Meneer Verburg zal zo wel komen,” gaat ze verder. Meneer Verburg fungeert namelijk als de taxichauffeur van het dorp. Lara heeft hem al enkele dagen geleden opgebeld om te vragen of hij oma Rensen wil ophalen. Maar voor de gezelligheid zijn Millie en Lara naar de Diepstraat gereden om haar te vergezellen. De fietsen kunnen ze laten staan.

Ook Millie begroet haar oma die blij is haar te zien. „Zijn de anderen er niet?” wil oma weten.

„Die wachten thuis op u,” vertelt Millie.

Terwijl ze op meneer Verburg wachten kijkt Lara de kamer rond. Er is niet veel veranderd sinds ze hier als meisje voor het eerst binnenkwam. Dezelfde pluchen stoelen staan er nog, evenals het hoge buffet met de glazen deurtjes waarachter de glaasjes staan, netjes op een rij. In de hoek het theemeubel, met het kanten kleedje over de kopjes. Zelfs het kleedje voor de haard is nog hetzelfde. Eigenlijk is er niets veranderd in die jaren.

Lara herinnert zich die dag nog goed toen ze voor het eerst kwam kennismaken. Vreselijk verlegen was ze toen, maar Stef was trots op haar. Lara was zijn eerste meisje, en hij wilde zo spoedig mogelijk trouwen. In die tijd werkte hij nog als machinist op de grote vaart, maar toen hij die baan bij het veer kon krijgen, nam hij de kans met beide handen aan. Zeker toen ze het huis op de dijk voor een zacht prijsje konden kopen. Er moest echter wel veel worden opgeknapt, maar aangezien Stef een paar gouden handen had, was dat geen punt. Na veel moeite en arbeid werd het een fijn huis om in te leven. Lara voelde zich daar gelukkig, zeker toen de kinderen geboren werden. Stef had het ook naar zijn zin, al uitte hij dat niet zo, maar hij was nu eenmaal een man van weinig woorden, ook een nuchtere man. Soms miste Lara wel eens iets bij hem, hoewel ze niet kon aangeven wat ze miste. Misschien meer aandacht, of een liefkozing. Maar Stef was nu eenmaal Stef, en een mens kun je niet zomaar veranderen. Zo hadden Stef en

Lara allebei hun eigen stukje tuin. Stef de moestuin, Lara haar bloementuin. Dat laatste was echt Lara's plekje. Stef moest er wel eens om lachen hoe fanatiek zij dat plekje verdedigde. „Lach maar,” zei Lara dan, „ik mijn bloemen en jij je groenten.” Die twee tuinen typeerden eigenlijk hun verschillende karakters. Maar misschien kom je wel verder in het leven met de nuchtere werkelijkheid dan met dromen, denkt ze wel eens.

Meneer Verburg rijdt voor en oma Rensen staat meteen op om te vertrekken. Algauw zijn ze bij Lara's huis. De vrouw aarzelt even voordat ze de kamer inloopt, alsof ze zich weer realiseert dat ze Stef daar niet meer zal aantreffen. Maar Reina, die de tranen al ziet komen, loodst haar snel naar de gereedstaande stoel. „Kom maar, oma, en nu moet u ons eens vertellen hoe uw kerstfeest was.”

Als oma eenmaal vertelt, is ze niet meer te stuiten. Het feest was prachtig, evenals de dienst en het heerlijke diner dat in het bejaardencentrum aan alle oudere mensen uit het dorp werd aangeboden.

Op dat moment stapt Michel binnen, hij heeft zijn jas al aan. „Moet je weg?” vraagt zijn oma teleurgesteld.

„Even naar de soos,” biecht Michel op. „Ze hebben daar namelijk een broodmaaltijd, en Jaap belde me of ik ook kwam.” De laatste woorden zijn voor Lara bestemd. „Maar daarna kom ik weer naar huis,” belooft hij snel.

Lara knikt, begrijpt dat ze hem niet meer kan voorschrijven wat hij wel of niet moet doen. Tegelijkertijd ziet ze het verbolgen gezicht van Reina. Ze lacht even naar haar. „Jouw tijd komt ook nog wel,” troost ze.

Speurend gaan Michels ogen door de zaal, en meteen ziet hij haar staan. Goedkeurend kijkt hij naar de tengere gestalte in het donkere jurkje. Mooi is Syla zoals ze daar staat met dat blonde lange haar. Alsof ze zijn blik voelt, kijkt Syla op. Een glimlach komt om haar mond als ze hem herkent. „Ik dacht dat je niet zou komen,” merkt ze op als ze naar hem toeloopt.

Michel lacht wat verlegen. „Ik zou ook eigenlijk thuisblijven omdat mijn oma op bezoek is. Ze stelt namelijk nogal prijs op mijn aanwezigheid.”

Sylia lacht. „Dat zou ik ook doen als ik zo’n kleinzoon had.”

Michel grinnikt maar wat, hoewel hij zich ergert aan haar woorden. Sylia denkt zeker dat hij een watje is. Tegelijkertijd heeft hij spijt dat hij zijn moeder beloofd heeft om voor het eten naar huis te komen. Hij is verdraaid toch geen klein kind meer. En niemand zal er iets van krijgen als hij vanavond bij zijn vrienden blijft. Misschien belt hij straks nog wel naar huis dat hij toch niet komt. Moeder zal het best begrijpen. En tenslotte gaat hij vandaag of morgen toch het huis uit, dan kan hij ook niet ieder ogenblik op komen draven.

Dan schaart iedereen zich om de tafel voor de broodmaaltijd. De leden van de soos zijn al wat ouder, merendeels mensen die alleen wonen en de gezelligheid bij elkaar zoeken. Hun leeftijd varieert tussen de twintig en dertig jaar. „Ik zal hier wel zo’n beetje de oudste zijn,” vertrouwt Sylia Michel toe.

„De oudste? Zo oud ben jij toch zeker niet?” merkt Michel wat lachend op.

„Wat dacht je?” Afwachtend kijkt Sylia haar tafelgenoot aan.

Weifelend richt Michel zijn blik op het opgeheven gezichtje naast hem. „Vierentwintig...?” zegt hij aarzelend.

Sylia verbijt een lachje. „Als ik nu eens dertig zei.”

„Dertig? Je maakt een grapje.”

Maar Sylia schudt haar hoofd. „Het is de droeve waarheid. En jij dan, zoveel jonger ben jij vast ook niet?”

„Nog geen drieëntwintig,” bekennt Michel. Opeens voelt hij zich een snotneus vergeleken bij Sylia. Dertig, wie zou dat nu geloven. Op de een of andere manier stelt hem dat teleur. „Jammer,” laat hij zich ontvallen.

Een snelle blik van Sylia. „Hoezo jammer?”

Nu voelt Michel zich in het nauw gedreven. Wat onbeholpen haalt hij zijn schouders op. „Ik weet niet, zomaar.”

Na die opmerking is het even stil, alsof Sylia moet overdenken wat nu eigenlijk zo jammer is. Zij, op haar beurt, had niet verwacht dat Michel nog zo jong is. Ze vindt hem aardig, misschien ook omdat hij belangstelling voor haar heeft. Opeens is ze nieuwsgierig naar zijn achtergrond. „Vertel eens iets over jouw familie?” vraagt ze dan. „Je woont dus nog thuis?”

Michel knikt. „Ja, ik woon nog thuis. Mijn vader is namelijk vorig jaar overleden,” antwoordt hij kort. Hij hoopt dat Sylia niet verder vraagt over zijn vader. Hij wil liever niet dat ze er achterkomt dat pa zo’n onbenullig baantje had. Schaamt hij zich dan over zijn afkomst? Als hij naar Sylia kijkt, moet hij toegeven dat dat inderdaad het geval is, want aan alles kun je merken dat Sylia is opgevoed in een heel ander milieu dan hij. Het liefst zou hij nu opstaan en ergens anders gaan zitten om vervelende vragen te ontwijken. Want wat heeft het voor zin om zich te verdiepen in iemand als Sylia Bentheim? Hoewel, waar maakt hij zich eigenlijk druk over, Sylia is tenslotte al dertig. Ze zal in hem niemand anders zien dan een jongen die wat belangstelling voor haar toont. En dat is misschien maar goed ook.

Maar Sylia wil meer weten, bijvoorbeeld of hij nog broers of zusters heeft. „Nog twee zusjes en een broertje van acht,” antwoordt hij nog steeds onwillig.

Sylia kijkt verrast op. „Werkelijk? Wat leuk, zo’n klein joch,” zegt ze er vertederd achteraan. Sylia houdt van kinderen, vaak heeft ze gedroomd over kinderen van haar en Robert. „En je zusjes?” vraagt ze verder.

„Die zijn negentien en zeventien.”

„Een nakomertje dus,” zegt Sylia, nog steeds met haar gedachten bij dat kleine broertje van Michel. Ook Michel denkt aan Matthijs. Veel contact heeft hij niet met hem, eigenlijk nooit gehad. Toen Matthijs geboren werd, geneerde hij zich tegenover zijn vrienden omdat zijn moeder in zijn

ogen al veel te oud was om nog een baby te krijgen. Meer nog geneerde hij zich toen haar zwangerschap zichtbaar werd. Soms had hij wel door de grond willen zinken van schaamte. Achtendertig was zijn moeder toen, hij veertien. Nu hij zo naar Sylia kijkt, vindt hij achtendertig eigenlijk niet eens zo oud meer. Zoals ze daar zit, vindt hij haar nog net een jong meisje. „Ik vond mijn moeder vreselijk oud toen ze Matthijs kreeg,” bekennt hij met een grijns.

„En nu zit jij er aan te denken dat ik ook al aardig opschiet,” zegt Sylia wat spottend.

Voordat Michel echter antwoord kan geven, wordt hun aandacht gevraagd voor een jongeman die een gedicht zal voordragen. Iedereen legt daarop zijn mes en vork neer om aandachtig te luisteren. Daarna wordt Sylia uitgenodigd om voor hen te zingen. Het is een vrolijk Oudhollands kerstlied uit de twaalfde eeuw, waarvan de klanken licht de zaal in dansen. Sylia wiegt zachtjes mee met de melodie die de komst verhaalt van het kind Jezus dat geboren is, en waarbij ieder wordt uitgenodigd om zich te verheugen over het licht dat Hij ons gebracht heeft.

Terwijl Michel zit te kijken naar dat zingende figuurtje, en luistert naar haar warme stem, komt er ineens een verlangen in hem op om ook zo blij te zijn, en dan samen met Sylia. Daarom pakt hij, zodra ze weer naast hem zit, haar hand. „Dat heb je mooi gezongen,” zegt hij warm.

„Dank je Michel.” Ze lacht zacht als ze hem aankijkt. Het verwacht Michel, en even weet hij verder niets meer te zeggen. Op de een of andere manier maakt het hem ook wat weemoedig. Daarom houdt hij zijn aandacht maar weer bij het laatste stukje brood dat op zijn bord ligt. Meteen denkt hij ook weer aan zijn moeder, en aan zijn belofte om niet te laat thuis te komen, het huis waar zijn vader nu ontbreekt. Hij realiseert zich dat hij vaak zo weinig rekening houdt met zijn moeder, die nu overal alleen voor staat. Na de maaltijd maakt hij dan ook aanstalten om op te stappen. „Nu al?” vraagt Sylia teleurgesteld.

Michel lacht verontschuldigend. „Ik had het ma beloofd.”

Sylia knikt. „Je moet eens bij mij komen kijken waar ik woon,” nodigt ze hem uit. „Ik heb trouwens een leuke verzameling stenen, misschien interesseert je dat.” Afwachtend staat ze tegenover Michel.

„Dat zal ik graag doen,” is zijn antwoord.

Sylia lacht. „Ik vond het een fijne middag en ben blij dat je alsnog gekomen bent.”

Eigenlijk weet hij nog niet veel van haar, bedenkt Michel als hij zijn fiets opzoekt. En hij neemt zich voor toch eens bij Sylia te gaan kijken.